

taller de creació

CONTES D'ESTIU

Daniel Ferrer i Isern (Figueres, 1979) té publicats tres llibres: *Els amics d'en Dalinet* (novel·la per a infants, 2004), *La terra de Lavinia* (diàlegs i epístoles literàries, 2009) i *Esperances* (poesia, 2010). L'autor ha especialitzat la seva activitat literària en la narrativa breu.

L'ombra

A bans de girar la maneta de la porta, s'eixugà una gota de suor del front. Se sentí sufocada, com si l'aparell d'aire condicionat hagués deixat de funcionar. Al carrer, tant a ple sol com a l'ombra, hi feia una calor asfixiant, ofegosa, inaguantable. Tancà els ulls i respirà profundament cap endins. Els obrí amb mandra i féu unes passes cap endavant. Al costat del moble-bar, a l'ombra d'una estanteria farcida de llibres, una fotografia del seu fill amb un birret de quatre aletes i amb toga negra. El va trobar a faltar, tant o més que les setmanes anteriors, buides, silencioses, sense ningú. Acaronà el marc amb el tou del dit índex i fixà la mirada sobre el seu rostre imberbe. «Tant de bo haguessis repetit curs —va pensar malhumorada—, malagraït, fill ingrati, que m'has deixat abandonada i sola. Cursos de doctorat, postgraus... bon mal de ventre et facin!». Féu un esgarip trencat i sentí una esgarripança. Es girà amb posat de despit, com si hagués desterrat perpètuament l'enfilall de records que la lligaven a ell.

A l'altra banda del menjador, a la tauleta Lluís XVI, el gerro de vidre de forma afuada custodiava la porta d'entrada. S'hi apropà arrossegant els peus, com si una altra onada de xafogor l'hagués assaltat per sorpresa. Llis de cap a peus, estilitzat, exageradament prim per

posar-hi un ram de flors, el gerro de vidre allargassava la seva ombra sobre el cobretaula blanc i les rajoles de marbre. «Fotut corcò, fleuma, —balbotejà iradament— ni amb aquest gerro no vas encertar-la. Vulgui Déu que descansis als inferns de cap per avall!».

Esguardà el gerro amb expressió de fàstic. Sentí l'impuls d'agafar-lo amb força i rebotre'l contra el terra, però va contenir-se. Com si hi veiés a través del vidre, recordà lúcidament el primer petó que s'havien fet, a la placeta del barri, en silenci, sota un vespre de boira. «T'agrada? L'he comprat per a tu, perquè t'estimo. T'estimo amb bogeria».

Una onada de repugnància li va recórrer el cos com si s'hagués enrampat d'improvís. Tancà els ulls altra vegada fent força amb les parpelles. Es notà les arrugues dels ulls. La sensació de vellesa li féu odiar cada instant del seu passat.

Sentí un mareig sobtat, com si el cap li rodés a marxes forçades. Es recolzà amb el cantell de la tauleta i inhalà tot l'aire de què fou capaç. Quan va veure'n-se, allargà la mà fins a l'interruptor del passadís. Amb els llums apagats, comprovà amb satisfacció que l'ombra del gerro s'havia esvanit.

Va recórrer novament la sala, d'una tirada, fins a la porta corredissa que donava a l'exterior. Les ca-

> **Il·lustracions: Joan Riera Calabús** (Torroella de Montgrí, 1985). Il·lustrador, dissenyador i llibreter a la llibreria El Cucut, va estudiar art gràfic a l'Escola Joso de Barcelona. És autor de diversos logotips empresarials i il·lustrador del conte «El duc Hug».

mes li pesaven i l'obligaven a fer tentines. Estigué temptada d'ajeuress una estona al sofà, però girà la maneta cap avall i desplaçà el batent cap al centre.

Una bafarada de calor impertinent l'assaltà amb despit, tirànicament. Angoixada, sortí cap a fora. Es notà el pit humit, enganxós, absolutament moll de banda a banda. Es descordà els botons de dalt de la brusa i, aferrada a la barana, mirà cap a baix. El brunzit dels cotxes li arribava nítidament, ara l'un, ara l'altre, ara una motocicleta eixordadora, ara un camió espetegant. El ventilador de l'aire condicionat giravoltava embogit darrere les seves orelles i, a redós de la seva ombra botornosa, uns geranis soferts, assedegats, toleraven la sorollada monòtona.

Alçà la mirada cap al cel i no va veure-s'hi emmirellada. Entre els núvols densos que anaven a la de-

riva, hàbilment, una esclatxa de sol desconsiderada il·luminà amb força la tarda.

Tornà la vista cap a baix. A la vorera, alguns viants trescaven esquivant els bancs i els arbres. De sobte, esglaiada, va veure's projectada en una ombra damunt de l'asfalt, estirada i planera com un matalàs. Observà la seva pròpia imatge travessada cínicament de banda a banda per desenes i desenes de vehicles, com si la foradessin amb una màquina perforadora. Tancà els ulls, s'omplí el pit d'aire i per primera vegada a la seva vida se sentí amb la llibertat de la reina Dido.

Els cotxes brunzien, les hèlices del ventilador següen girant frenèticament i la tarda va transcórrer lenta, dòcil, mansoia. Minut a minut, com totes les altres.

Daniel Ferrer i Isern

Pep Prieto (Girona, 1976) és periodista i escriptor. Crític de cinema del *Diari de Girona* des del 1996, és autor de les novel·les *La disfressa de l'indigent*, *Mala premsa* i *La teoria de l'imbècil*. També va ser coautor del llibre de contes *Castells humans*.

El tobogan

A la Laia

Observa l'escala que té al davant, amb inquietud. El pessigolleig li recorre l'espina, pren la rotonda del coll i s'instal·la a la gola en forma de nus petit però consistent. Mira la seva ombra dibuixada a terra i alça la vista, resseguint els graons un a un fins arribar a la plataforma que prologarà la tan anhelada victòria. El tobogan s'alça allà, imponent, esperant que un agosarat s'aventuri a desafiar-lo. No

és la primera vegada que aquesta petita infraestructura, situada dins d'un petit parc, dins de Calella, dins de Palafrugell, dins de les comarques de Girona, dins de Catalunya, li planteja un repte d'aquesta magnitud: l'estiu passat, també amb calça curta, també amb la samarreta del monstre de les galetes, va fer una primera ascensió. Però va fracassar. Només tenia tres anys i mig, pensa desfent-se el nus del coll, i ara ja en té quatre. I mig. Assaboreix el sol metàl·lic reflectint-se al seu rostre i dirigeix la mirada cap als bancs. Ella és allà, al seient de sempre. Somriu amb lleugeresa, amb aparent indiferència, amb els seus cabells rosos dibuixant coreografies capricioses orquestrades per la brisa marinera. Està amb les cames creuades, disfressant la vista amb unes ulleres fosques, oferint la nuesa dels seus braços a la persistència solar. Els llavis molsosos i apaïrats, resistint-se a ensenyar les dents. Ell sap que, malgrat aquest aire d'arbitrarietat, n'està pendent. Sap que el mira, que l'acompanya silenciosament en la seva croada. La seva presència el commina a superar-se, a derrotar els monstres invisibles. Davant del tobogan, se sent, tot i que encara no té la capacitat de raonar-ho, com l'escriptor que busca redimir els seus errors amb la intimitat de la paraula, com el cineasta que munta les seves pel·lícules al

garatge de casa. Com el que se sap petit davant dels reptes però massa gran per fer-se enrere.

Eixugant-se la suor de les mans amb la samarreta, colla els dits als suports laterals i encaixa un peu al primer graó. Un impuls, i el segon. Té la vista fixada al davant; no vol que res ni ningú no el desconcentri. Sent els crits llunyans d'infants perseguint-se, de vehicles que s'estacionen. Els ignora: el tercer graó està a punt de ser conquerit. Un calfred a l'esquena l'avisava de la progressiva distància a la terra ferma. S'atura, repassa mentalment els motius de la seva temeritat, i enfila el peu al quart graó. Nota gotes de suor que li recorren el front, veu fugaçment els cabells rossos de la seva valedora. Diria que s'ha tret les ulleres. Cinquè graó. Es remulla els llavis amb la llengua, té set. Sense venir al cas, li ve al cap la sintonia que precedeix els episodis antics de Tom i Jerry. El peu rellisca suaument en trobar-se una concentració inoportuna de sorra. Res greu: ja és al sisè. Sent un pare escridassant el seu fill perquè volia pujar al tobogan per on no tocava. El nen plora i se'n desdiu. Setè. Alça la vista. La plataforma és a tocar. Vuitè. I és en aquest punt que, com beneït amb un superpoder fins ara reprimat, les cames li tremolen d'excitació i escalen els quatre graons restants amb una inusitada rapidesa. Ascendeix ferm, imparabile. I quan el seu rostre emergeix dalt de la plataforma, un esclat de llum subratlla el triomf com una exultant simfonia visual. En asseure's a la plataforma, disposat a descendir per aquell tobogan abans maleït, s'adona que ella està dreta, al final de la baixada, amb un contagiós somriure que, ara sí, irradia sense miraments. Els seus ulls transpiren orgull, reconeixement. Ell deixa el cos inert per baixar sense limitacions, per fruir cada centímetre del descens. Quan arriba al final del trajecte, aprofita el mateix impuls per fondre's en una abraçada amb la seva còmplice. Arremolinat entre els seus cabells, li diu a l'orella:

—Has vist, mama? Ara ja els sé pujar tots jo sol!

Repeteix la gesta tres, quatre, cinc vegades. Berena. Asseguts de costat, rememoren els millors moments de la tarda. Acorden marxar a fer un volt abans d'anar a casa. Agafats de la mà, ell fa un últim cop d'ull al tobogan. Li somriu, com enaltint la seva vàlua com a adversari. Girant-se cap a l'altre costat del parc, mirant el mar, es fa una promesa silenciosa: l'any que ve, saltarà de caps a l'aigua.

Pep Prieto

David Caño (Olot, 1980) és una veu urbana i dissident que ha dotat el català de tots els matisos i colors de la lluita. La seva veu combativa i emergent té, ben sovint, el lirisme dels revoltats i l'agror de la desfeta. Ha publicat tres llibres de poemes: *Barcelona* (Editorial Galerada, 2007), premi Amadeu Oller; *He vist el futur en 4D* (Editorial Moll, 2009), premi Vila de Lloseta; i *PostMortem/! del no-res, TOT* (Editorial Tigre de paper, 2012). Apareix, també, a les antologies poètiques *Price i Cia* (Editorial Pont del petroli, 2011) i *Ningú no ens representa, poetes emprenyats* (Editorial Setzevents, 2011). Ha fet innombrables recitals en què destaca pel seu verb fluid i contundent i per la seva capacitat d'improvisació damunt dels escenaris. I ha col·laborat de manera habitual amb el cantautor Cesc Freixas, en recitals en què es combina la poesia i la música.

Solstici

El primer dia sempre és com un pressentiment. Com una ferida que creix a l'escorça de qualsevol arbre que dubta. Passejava pensant en empelts, rígid, vestit tot de negre, resseguint els regalims d'un sol que es ponía amb certa litúrgia. Amb la litúrgia dels dies finits que frisen per no acabar mai. Mirava el seu voltant però res no trencava la imatge. Només veia decaïment. Aquella cera en els ulls que arrossequen els homes que saben que van a morir. No comptava les passes. Ell només caminava. I quan trobava alguna rajola centenària se li escapava un mig somriure perquè, de sobte, tot esclatava al seu voltant. Era massa d'hora per fer la Gran Foguera. Mai no havia sabut quin era el moment just per treure's les ulleres de sol. Reia. Reia fort perquè ja no recordava la transparència nítida d'aquell primer pressentiment. El plaer del dia que va aprendre a viure sense deure res a ningú. Les rajoles començaven a humitejar-se i això contrastava amb el rec de la nit i l'olor de la pólvora. L'escena era groga, això sí, com sempre. Una monja sense mitges i mig despentinada va creuar la plaça amb massa pressa però sense ensopegar amb l'ombra de cap record oblidat. Ciutat

que ignores el que no has volgut conèixer mai. La paret foradada per les bales d'una guerra perduda. Anava de negre, sí. Tot ell. Però bé podria haver-se perdut en una platja fronterera i beure cervesa i ballar desconsoladament, amenaçadorament, llençant mirades com ganivets afilats que cap destí ja no gosarà poder arrencar. I aquest és el meu senzill homenatge a Gabriel Ferrater. Podria ser una platja, dèiem, o un envelat infantil de barriada. Amb els himnes de l'orquestra repicant contra els *palcos* replens d'ullets petits i acusadors, disposats a jutjar el primer gest arrauxat que s'enfugi del pacte. Del pacte fals que perjuren com una evidència irrefutable. La primera fila, però, tothom sap que és territori de borratxos. És on s'acumulen tots els compliments desfasats i dirigits a la rossa de l'orquestra. A la rossa que es mostra distant i propera, tan real com efímera, mentre la canalla corre —de la pista a la grada de la

grada a la pista— i els petards peten. Peten distants com una creença. Com un desafiament generacional que es regenera per restar sempre igual. Sempre al mateix lloc. Com un logo comercial. Com els logos possessius que llueixen d'amagat les adolescents precioses sota mocadors de coll sense nom ni família. La Fira ja és una altra història. I la perifèria de la Fira, direcció nord, és on s'amaga l'origen del món. «És l'essència primera de totes les coses», pensava mentre trepitjava fulles i matolls, negra nit, enfilant-se pels marges de la Muntanya Pelada. Mastegava la vida quotidiana que amaguen les pedres; amb les espadnyes de la seva àvia, al cap, trepitjant l'asfalt de l'enyor tan llunyà. I passats uns anys, ja gemegava *Udols* com misses negres i hipodèrmiques mentre conspirava contra tot el que encara no havia ni existit. No s'havia inventat però sabia del cert que arribaria. Va ser lliure just en el moment que va començar a desitjar-ho; llavors van passar tantes coses que l'esperit va recuperar tota presència i el color naixé en matís que sua, aquí, en aquest punt, ara, en aquest instant que també és hora idònia i sap que ha d'encendre la Gran Foguera. I ho fa. I salta. I corre. Perquè el sol sortirà massa d'hora... Sí, d'això també n'està convençut.

David Caño

